

แนวปฏิบัติ เรื่อง ระบบบริหารการรับประกันฮาลาล สำหรับการรับรองฮาลาลของประเทศมาเลเซีย

นายมาลิก อับดุลบุตร

นายสัตวแพทย์ชำนาญการ

กลุ่มพัฒนาสินค้าปศุสัตว์ฮาลาล สพส. กรมปศุสัตว์

เนื้อหา

- ข้อกำหนดและค่านิยม
- หลักการทั่วไป
- คณะกรรมการฮาลาลภายใน
- โปรแกรมฝึกอบรม
- หลักเกี่ยวกับระบบบริหาร
การรับประกันฮาลาล
- การพัฒนากระบวนการ
เรียกคืนสินค้า
- การติดตามแหล่งที่มา

GUIDELINES FOR HALAL ASSURANCE MANAGEMENT SYSTEM OF MALAYSIA HALAL CERTIFICATION

HALAL HUB DIVISION

G FLOOR, BLOCK 2200, ENTERPRISE BUILDING 3,
PERSIARAN APEC 63000 CYBERJAYA, SELANGOR.

ข้อกำหนดและคำนิยาม

- คณะกรรมการฮาลาลภายใน (Internal Halal Committee: IHC)
  - คณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นโดยหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาติดตามตรวจสอบ และควบคุมระบบการรับประกันฮาลาลเพื่อรับรองว่าได้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ
- การประชุมคณะกรรมการฮาลาลภายใน (Internal Halal Committee Meeting)
  - การประชุมของสมาชิกของคณะกรรมการฮาลาลภายในเพื่อหารือเกี่ยวกับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การนำไปปฏิบัติ การบำรุงรักษา และการทบทวนระบบบริหารการรับประกันฮาลาล
- เอกสาร (Documentation)
  - บันทึกเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมของระบบบริหารการรับประกันฮาลาล
- มาตรการควบคุม (Control Measure)
  - การดำเนินงานและ/หรือกิจกรรมใดๆที่จำเป็นต่อการควบคุมและ/หรือจัดการเกี่ยวกับฮาลาล
- การดำเนินการแก้ไข (Corrective action)
  - การดำเนินการใดๆ เมื่อผลการติดตามของ IHC ระบุว่ามีการสูญเสียการควบคุม

ข้อกำหนดและคำนิยาม

- การไม่สอดคล้องตามข้อกำหนด (Non Compliance)
  - การไม่ดำเนินการและ/หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานหรือคู่มือปฏิบัติของฮาลาล
- การปนเปื้อน (Contamination)
  - ข้อกำหนดทั่วไปที่อธิบายถึงสถานะของการปนเปื้อน ไม่ว่าจะโดยสารปนเปื้อนหรือสารตั้งต้นที่กระทบต่อสถานะของฮาลาล
- การติดตามแหล่งที่มา (Traceability)
  - ความสามารถในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา สถานที่หรือการใช้บังคับของรายการต่างๆ โดยการจัดทำ เอกสาร บันทึกและระบุตัวตน องค์ประกอบของการติดตามแหล่งที่มาจะรวมถึงการติดตามแหล่งที่มาของสินค้า ขั้นตอนการผลิตและลูกค้า
- จุดวิกฤตของฮาลาล (Halal Critical Point: HCP)
  - จุดวิกฤตในห่วงโซ่อุปทานฮาลาลทั้งหมดที่ถูกระบุควบคุมและเฝ้าติดตาม ซึ่งอาจสามารถกำจัดความเสี่ยงในการเกิดการไม่สอดคล้องตามข้อกำหนดฮาลาลได้
- การตรวจสอบความถูกต้อง (Verification)
  - การใช้วิธีการหรือกระบวนการเพิ่มเติมจากการเฝ้าติดตามเพื่อพิจารณาว่ามีการปฏิบัติตามระบบรับประกันฮาลาลหรือจำเป็นต้องมีการปรับปรุงและทำให้ระบบสมบูรณ์ขึ้นหรือไม่

หลักการทั่วไป

- การพัฒนาระบบการบริหารจัดการสำหรับการรับประกันฮาลาลให้มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นการลดและกำจัดความเสี่ยงที่ไม่สอดคล้องตามข้อกำหนดของฮาลาล
- การมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับระบบการบริหารจัดการสำหรับการรับประกันฮาลาลจะใช้วิธีการระบุจุดวิกฤตของฮาลาล (Halal Critical Points: HCP) ภายในห่วงโซ่อุปทานทั้งหมด โดยมีการควบคุม การติดตามและการตรวจสอบความถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ
- ระบบบริหารการรับประกันฮาลาลจะรวมถึง
  - กระบวนการเรียกคืนสินค้าอย่างมีประสิทธิภาพ
  - การจัดทำเอกสารอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้สามารถติดตามได้
  - ระบบการยื่นคำขอฮาลาล เอกสาร กระบวนการและบันทึกที่เหมาะสมต่อการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่มีอำนาจ

คณะกรรมการฮาลาลภายใน (IHC)

- คณะกรรมการฮาลาลภายใน (IHC) ต้องประกอบด้วยสมาชิกอย่างน้อย 4 คน โดย
  - สองคนในทีมจะต้องเป็นชาวมุสลิมในระดับบริหาร
  - หนึ่งคนในทีมที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดซื้อ/จัดจ้าง
  - พนักงานที่รับผิดชอบในการบริหารเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับฮาลาลของบริษัท จะต้องเป็นผู้ประสานกับ IHC
  - สำหรับโรงฆ่าสัตว์ จะต้องให้หัวหน้างานด้านฮาลาล (Halal supervisor) เป็นสมาชิกของคณะกรรมการ

คณะกรรมการฮาลาลภายใน (IHC)

- สมาชิกของคณะกรรมการจะต้องเป็นผู้มีความรู้และได้รับการฝึกอบรมอย่างดีเกี่ยวกับมาตรฐานของฮาลาลและข้อกำหนดในการรับรองฮาลาล ผู้บริหารจะต้องดำเนินการให้มั่นใจว่าได้กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของ IHC ขึ้นอย่างครบถ้วนสมบูรณ์
- ให้ทำการทบทวนประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามระบบบริหารการรับประกันฮาลาลของ IHC เป็นระยะๆ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เมื่อการควบคุมไม่มีประสิทธิภาพจะต้องทำการทบทวนทันที ให้ดำเนินการพิจารณาทบทวนเมื่อมีเหตุการณ์ต่อไปนี้เกิดขึ้น
  - มีการเปลี่ยนแปลงภายใน IHC
  - มีการเปลี่ยนแปลงตารางการเฝ้าติดตาม
  - มีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานและ/หรือห่วงโซ่อุปทาน

โปรแกรมฝึกอบรม

ผู้บริหารและพนักงานที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับการฝึกอบรมที่เพียงพอและต่อเนื่องเกี่ยวกับข้อกำหนดการรับรองและมาตรฐานสากล ต้องทำการประเมินผลเป็นระยะๆ เพื่อให้มั่นใจว่าพนักงานที่เกี่ยวข้องได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้อย่างเพียงพอเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักเกี่ยวกับระบบบริหารการรับประกันฮาลาล

หลักการสำคัญที่ IHC ต้องให้ความสำคัญเมื่อนำระบบบริหารการรับประกันฮาลาลไปปฏิบัติ มีดังต่อไปนี้

- การกำหนดจุดวิกฤตของฮาลาล

IHC จะต้องพิจารณากำหนดแหล่งการปนเปื้อนทั้งหมดที่เป็นไปได้ (จุดวิกฤตของฮาลาล) ในห่วงโซ่อุปทานทั้งหมดที่สามารถนำไปสู่การเกิดความไม่สอดคล้องตามข้อกำหนดฮาลาล

หลักเกี่ยวกับระบบบริหารการรับประกันฮาลาล

- การพัฒนาและการตรวจสอบขั้นตอนการทำงาน

IHC จะต้องพัฒนาขั้นตอนการทำงานที่เหมาะสมที่ประกอบด้วยขั้นตอนที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในห่วงโซ่อุปทาน คณะกรรมการจะต้องตรวจสอบขั้นตอนการทำงานกับการปฏิบัติงานจริงด้วยวิธีการตรวจสอบจากสถานที่ปฏิบัติงาน IHC สามารถใช้ขั้นตอนการทำงานเป็นเครื่องมือในการระบุความเสี่ยงในการปฏิบัติผิดพลาด และนำมาตรการควบคุม ที่เหมาะสมไปปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามข้อกำหนดฮาลาล

- การใช้มาตรการควบคุม

ในกรณีที่พบว่าการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดฮาลาลในขั้นตอนใดๆของห่วงโซ่อุปทานฮาลาล IHC จะต้องกำหนดการนำมาตรการควบคุมที่เหมาะสมมาบังคับใช้ โดยการใช้มาตรการควบคุมจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานของมาเลเซียหรือข้อกำหนดฮาลาลที่เกี่ยวข้องในกรณีที่สามารถนำมาใช้บังคับได้

หลักเกี่ยวกับระบบบริหารการรับประกันฮาลาล

- การพัฒนาการดำเนินการแก้ไข

ให้ดำเนินการพัฒนาการดำเนินการแก้ไขเมื่อการเฝ้าติดตามตรวจสอบระบุว่ามีการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องตามข้อกำหนด การดำเนินการแก้ไขจะต้องรักษาความเป็นเอกภาพของสินค้าหรือกระบวนการต่างๆของฮาลาล IHC จะต้องดำเนินการให้มั่นใจว่าได้นำมาตรการแก้ไขมาใช้ตามที่ได้วางแผนไว้

และการผลิตสินค้าในระหว่างที่ยังไม่ได้ทำการแก้ไขจะต้องดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนดไว้ ให้กำหนดกระบวนการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุการณ์ในลักษณะคล้ายกันเกิดขึ้นซ้ำและเพื่อให้สามารถควบคุมระบบหรือวิธีการดังกล่าวได้ ให้บันทึกเหตุการณ์ที่ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดไว้ในเอกสารที่เหมาะสม ซึ่งรวมถึงรายละเอียดของสินค้า รายละเอียดของการปฏิบัติฝ่าฝืนและการดำเนินการแก้ไข/การใช้มาตรการควบคุม บันทึกต่างๆ อาจระบุ

หลักเกี่ยวกับระบบบริหารการรับประกันสุขภาพ

- การพัฒนาการดำเนินการแก้ไข

บันทึกต่างๆ อาจระบุ

- การพิจารณาบททวนการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้อง
- การพิจารณาบททวนแนวโน้มของผลการเฝ้าติดตามที่อาจระบุแนวโน้มของการสูญเสียการควบคุม
- สาเหตุของการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้อง
- การดำเนินการล่วงหน้าเพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องจะไม่เกิดขึ้นอีก
- บันทึกผลการดำเนินการแก้ไข
- การประเมินประสิทธิภาพของการดำเนินการแก้ไข

หลักเกี่ยวกับระบบบริหารการรับประกันฮาลาล

- ระบบการจัดทำเอกสารและการบริหารบันทึกต่างๆ

IHC จะต้องกำหนดและรักษาระบบจัดทำเอกสาร และการเก็บบันทึกอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นหลักฐานในการปฏิบัติตามข้อกำหนดและการนำระบบบริหารการรับประกันฮาลาล ไปใช้บังคับอย่างมีประสิทธิภาพ

ไว้ก่อนบรรดาบันทึกทั้งหมดที่ได้ทำขึ้นแล้วจะต้องเก็บรักษาไว้เป็นเวลา 1 ปี เพื่อการพิจารณา ทบทวนและตรวจสอบ โดยจะต้องสามารถอ่านออกได้ง่าย สามารถระบุตัวตนและกู้คืนได้

บรรดาบันทึกและเอกสารทั้งหมดจะต้องลงนามโดยผู้มีอำนาจโดยชอบ โดยเอกสาร และ บันทึกที่สำคัญเกี่ยวกับการบริหารระบบบริหารการรับประกันฮาลาลจะต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- คู่มือระบบรับประกันฮาลาล
- บทบาทและความรับผิดชอบของ IHC และหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทั้งหมดของ HCP
- รายงานการประชุมของ IHC
- รายการความเสี่ยงการปฏิบัติผิดฮาลาลและหลักเกณฑ์ของ HCP
- คำแนะนำเกี่ยวกับกระบวนการติดตามและการดำเนินการแก้ไข

หลักเกี่ยวกับระบบบริหารการรับประกันฮาลาล

- วิธีการตรวจสอบความถูกต้อง

วิธีการตรวจสอบความถูกต้องของ IHC จะรวมถึงบันทึกการตรวจสอบและการปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆต่อไปนี้

- ระบบเฝ้าติดตาม
- การปฏิบัติงานของบุคลากรที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของ HCP
- รายงานการตรวจสอบ

การพัฒนากระบวนการเรียกคืนสินค้า

- IHC จะต้องกำหนดกระบวนการเรียกคืนสินค้าเพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียกคืนสินค้าที่ระบุว่าจะไม่เป็นไปตามข้อกำหนด ได้อย่างครบถ้วนและตรงต่อเวลา
- กระบวนการเรียกคืนสินค้าจะต้องมีข้อกำหนดต่อไปนี้
  - การแจ้งต่อผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง (หน่วยงานกำกับดูแลตามกฎหมาย ลูกค้าและ/หรือผู้บริโภคร)
  - การดำเนินการเรียกคืนสินค้าและสินค้าที่ได้รับผลกระทบที่อยู่ในคลังสินค้า
  - ลำดับการดำเนินงาน
  - ผลิตภัณฑ์/สินค้าฮาลาลที่ถูกยกเลิก/เรียกคืนจะต้องถูกแยกและกักกันไว้ต่างหาก
  - เอกสารบันทึกสาเหตุ ขอบเขตและผลของการยกเลิก/เรียกคืน และรายงานต่อผู้บริหารระดับสูง
  - คณะกรรมการ IHC จะต้องตรวจสอบและบันทึกประสิทธิภาพของกระบวนการยกเลิก/เรียกคืนสินค้า

การติดตามแหล่งที่มา

- IHC จะต้องกำหนดระบบการบริหารการรับประกันฮาลาลให้สามารถติดตามแหล่งที่มาได้ตลอดห่วงโซ่อุปทาน

หลักการทั่วไป ของการบริหาร การรับประกันฮาลาล

